

รายงานกระบวนการจัดการความรู้
ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง

“การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์”

โดย คณะกรรมการวิชาการและการจัดการความรู้ คณะนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยพายัพ

ปีการศึกษา 2562

คำนำ

ในปีการศึกษา 2562 นี้ คณะกรรมการวิชาการและการจัดการความรู้คณะนิเทศศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดการความรู้ ตามกระบวนการ โดยกำหนดไว้ในแผน 7 กิจกรรม ได้แก่ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการตลอดปีการศึกษา โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันใน 2 ประเด็นใหญ่ คือ เรื่องการผลิตบัณฑิต และเรื่องการวิจัย

รายงานเล่มนี้ เป็นรายงานกระบวนการจัดการความรู้เรื่องการผลิตบัณฑิต โดยในปีนี้ คณะนิเทศศาสตร์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์” และคณะกรรมการวิชาการและการจัดการความรู้ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นกระบวนการ ดังรายละเอียดที่ได้รายงานผลไว้ในเล่มนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

คณะกรรมการวิชาการและการจัดการความรู้

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

เมษายน 2563

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการ KM ด้านการผลิตบัณฑิต

องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ปี 2562 นี้ จึงได้กำหนดประเด็น “การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์” สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

1. ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน

ช่องทางการติดต่อสื่อสารมีหลายรูปแบบด้วยกันตามพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยในยุคแรกจะถูกนำมาใช้เพื่อติดต่อพูดคุยกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในกรณีจำเป็น ได้แก่ MSN และ e-mail ภายหลังเริ่มหันไปใช้ facebook group แทน เพราะสะดวกและสามารถใช้งานได้หลายรูปแบบทั้งการโพสต์ประกาศต่างๆ การสั่งและการติดตามงาน การแชร์เคสตัวอย่างและไฟล์เนื้อหาการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำไปทบทวนหรือติดตามย้อนหลังได้ Line group เป็นช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่สะดวกและเข้าถึงผู้เรียนได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่าย สามารถส่งข้อความได้ทั้งภาพและเสียงรวมถึงการโทรติดต่อ นอกจากนี้ยังสามารถแชร์ลิงค์และไฟล์ต่างๆ ได้ด้วยแต่อาจจะมีระยะเวลาเข้าถึงที่จำกัดกว่าการฝากไฟล์ไว้ใน facebook group ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นการใช้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์สนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จุดเด่นจุดด้อยและความเหมาะสมในการใช้งานของช่องทางการสื่อสารออนไลน์แต่ละแบบ

- **Line group** เป็นช่องทางการสื่อสารที่นักศึกษามีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี อีกทั้งยังเข้าถึงได้ตลอดเวลาเพราะมีแอปพลิเคชันติดตั้งอยู่ในสมาร์ตโฟนส่วนตัวอยู่แล้ว มีโหมดการติดต่อได้ทั้งภาพและเสียง ทำให้มีความสะดวก รวดเร็ว หากส่งข้อความไม่ทันใจอาจใช้การโทรทั้งแบบเสียงหรือแบบทั้งภาพและเสียงได้โดยไม่เสียค่าบริการแต่หากปิดการแจ้งเตือนไว้ก็ไม่สามารถรับทราบได้ การฝากรูป ลิงค์ หรือไฟล์ต่างๆ ไว้ใน line มีระยะเวลาสั้นสุด หากนักศึกษาไม่ได้เซฟข้อมูลไว้ในช่วงระยะเวลานั้นก็จะไม่สามารถโหลดมาดูได้นอกจากนี้ต้องมีการส่งหรือแก้ไขงานที่เป็นไฟล์ขนาดใหญ่หรือมีการใช้กราฟิก นักศึกษาต้องพึ่งพาการใช้งานจากคอมพิวเตอร์แทน
- **Facebook group** สามารถใช้ประกาศ แจ้งเตือน ส่งงาน แจ้งคะแนน ลงข้อมูลเนื้อหาบทเรียนย้อนหลัง แชร์กรณีตัวอย่าง โดยไฟล์สามารถเข้าถึงได้เสมอ สามารถส่งต่อกรู๊ปจากอาจารย์ผู้สอนรายเดิมไปยังผู้สอนรายใหม่ได้
- **Office365 Microsoft team Microsoft form Yammer Sway** มีข้อดีคือเป็นโปรแกรมลิขสิทธิ์ที่สะดวกต่อการใช้งาน
- **Zoom cloud meeting** สะดวก ใช้งานง่าย แต่แบบฟรีมีระยะเวลาการใช้งานที่จำกัด

3. การเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์

การที่ผู้สอนมีเครื่องมือที่หลากหลายในการสื่อสารกับผู้เรียนเพื่อแจ้งข่าวสาร ติดตามความเคลื่อนไหวของผู้เรียนและงานต่างๆ แชนแนลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ลงเนื้อหาของบทเรียนที่เรียนไปแล้วเพื่อให้สามารถนำไปทบทวนในภายหลังย้อนหลัง จะช่วยลดปัญหาการขาดเรียนและขาดส่งงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ นักศึกษายังสามารถติดตามงานและบทเรียนต่างๆย้อนหลังทำให้โอกาสที่จะผ่านการเรียนการสอนมีมากขึ้นตามไปด้วย

4. บทบาทของช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ต่อการเรียนการสอนในอนาคต

ในอนาคตช่องทางออนไลน์จะเพิ่มบทบาทจากเดิมที่ทำหน้าที่สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ กลายเป็นเครื่องมือหลักที่ผู้สอนจำเป็นต้องพึ่งพามากขึ้น เพราะสถานการณ์ทางการศึกษาในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง จึงจำเป็นต้องขยายรูปแบบที่จะเข้าถึงตัวผู้เรียนให้มากขึ้น การเรียนในระบบออนไลน์เป็นทางเลือกหนึ่งที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน ดังนั้นผู้สอนจะต้องเร่งเรียนรู้และทำความเข้าใจกับเครื่องมือหรือแอปพลิเคชันใหม่ๆที่รองรับการเรียนการสอนในระบบออนไลน์เพื่อให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึง ไม่ว่าจะเป็น Microsoft team Microsoft form Yammer Swayหรือ Zoom cloud meeting

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	
สรุปองค์ความรู้ที่ได้.....	
สารบัญ.....	
1. บทนำ.....	
2. แรงแบบตาลใจ/สถานการณ์ปัญหา.....	
3. แผนการจัดการความรู้.....	
4. คณะกรรมการดำเนินการ.....	
5. การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้.....	
- ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	
- จุดเด่นจุดด้อยและความเหมาะสมในการใช้งานของช่องทางการสื่อสารออนไลน์แต่ละแบบ	
- การเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์	
- บทบาทของช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ต่อการเรียนการสอนในอนาคต	
6. ภาคผนวก.....	
- การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้.....	
- ถอดบทเรียนกระบวนการจัดการความรู้.....	

บทนำ

การสื่อสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ผู้คนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ต่างพยายามคิดค้นและพัฒนาวิธีการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆที่จะช่วยให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ทั้งนี้เพราะการสื่อสารเป็นตัวช่วยที่จะทำให้เราสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

ในสภาพสังคมปัจจุบันที่ผู้คนต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันตลอดเวลา ทำให้การสื่อสารยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นตามไปด้วย เพราะหากคนในสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดหรือทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหามากมายตามมา

รูปแบบหรือช่องทางการสื่อสารในปัจจุบันมีความหลากหลายและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการสื่อสารแบบออนไลน์เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของมนุษย์ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน การศึกษาเรียนรู้ การทำธุรกิจ รวมถึงความบันเทิงต่างๆ

ในด้านของการเรียนการสอน หลายปีที่ผ่านมาสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศต่างพากันปรับตัวให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงตนได้ง่ายขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของการก้าวเข้าสู่ระบบออนไลน์อย่างเป็นรูปธรรมได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันผู้สอนต่างใช้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์มาเป็นตัวช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะสามารถติดต่อกับผู้เรียนได้ตลอดเวลาผ่านสื่อออนไลน์รูปแบบต่างๆตามความต้องการ ลดปัญหาเรื่องการติดตามตัวผู้เรียนลงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถตามเก็บบทเรียนและงานต่างๆได้ครบถ้วนมากขึ้น

ดังนั้นทางคณะจึงให้ความสนใจในเรื่องช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารที่หลากหลายตามความเหมาะสม

แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา

ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์มีหลายรูปแบบให้เลือกใช้ตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารและความเหมาะสมของลักษณะงาน โดยส่วนใหญ่แล้วรูปแบบที่ถกเถียงกันมักจะเป็น FB Group และ Line เพราะผู้สอนและผู้เรียนต่างคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี แต่ในความเป็นจริงแล้วยังมีเครื่องมืออื่นที่มีความเหมาะสมกับการทำงานแต่ละประเภท เช่น MS Team ที่สามารถรองรับการใช้งานได้ดีเพียงแต่ผู้สอนอาจจะไม่คุ้นเคย

อ.ดร.นิคม เป็นผู้สอนที่มีความถนัดและสนใจทางด้านเทคโนโลยีมาโดยตลอด อีกทั้งยังเคยไปร่วมอบรมเกี่ยวกับเครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในยุคออนไลน์ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้มาแบ่งปันความรู้ในครั้งนี้

อ.นฤมลเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สอนในหลายรายวิชา และมีการใช้เครื่องมือสื่อสารออนไลน์ในการเรียนการสอนมาโดยตลอด และมีการปรับใช้ตามเทคโนโลยีการสื่อสารที่เปลี่ยนไป ทำให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งสองท่านจึงสามารถนำความรู้เหล่านี้มาแบ่งปันให้แก่ผู้สอนท่านอื่นๆเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ในบางครั้งเกิดปัญหานักศึกษาขาดเรียน ไม่ทราบว่ามีงาน หรือมีการนัดหมายใดๆจากผู้สอน ในบางครั้งไฟล์ที่ลงไว้ใน Line หายเพราะเกินระยะเวลา หรือ นักศึกษาบางคนไม่ชอบเปิดFB ควรเพิ่มช่องทางการเข้าถึงเพื่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)								
ชื่อหน่วยงาน :คณะนิติศาสตร์.....								
ประเด็น KM:การผลิตบัณฑิต : การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์.....								
เป้าหมาย KM (Desired State) :อาจารย์ในคณะฯ ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน.....								
การวัดผล : อาจารย์ในคณะฯ ≥ 1 คน ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ≥ 2 ช่องทาง และได้รับผลการประเมินการสอน (ปรส. 1) ไม่ต่ำกว่า 3.51								
ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
1	การบ่งชี้ความรู้	- การประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเรื่องการจัดการเรียนการสอน และการกำหนดผู้สอน ได้ปรึกษากันรวมถึงความต้องการจัดการความรู้ในด้านการเรียนการสอนด้วย	พ.ค. 2562	ความต้องการจัดการความรู้ในด้านการเรียนการสอนที่สรุปได้จากที่ประชุม	≥ 2 ประเด็น	คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว
2	การสร้างและแสวงหาความรู้	- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับคณะกรรมการจัดการความรู้ ประสานงานกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์เหมาะสม/ สอดคล้องกับประเด็นการดำเนินการจัดการความรู้	มิ.ย. 2562	อาจารย์ที่มีประสบการณ์เหมาะสม/ สอดคล้องกับประเด็นความรู้ในการจัดการความรู้	≥ 1 คน	คณาจารย์ในคณะนิติศาสตร์	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)								
ชื่อหน่วยงาน :คณะนิเทศศาสตร์.....								
ประเด็น KM:การผลิตบัณฑิต : การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์.....								
เป้าหมาย KM (Desired State) :อาจารย์ในคณะฯ ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน.....								
การวัดผล : อาจารย์ในคณะฯ ≥ 1 คน ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ≥ 2 ช่องทาง และได้รับผลการประเมินการสอน (ปรส. 1) ไม่ต่ำกว่า 3.51								
ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
3	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	- คณะกรรมการจัดการความรู้จัดการประชุมการจัดการความรู้ด้านการวิจัย โดยประกอบไปด้วยผู้บันทึกข้อมูล, ผู้แบ่งปันความรู้ และผู้รับความรู้	ก.ค.-ส.ค. 2562	การประชุมการจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต อย่างเป็นระบบ	≥ 3 ครั้ง	- ผู้แบ่งปันความรู้ 1-3 คน - ผู้รับความรู้ 1-3 คน - ผู้บันทึกข้อมูล 1 คน	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว
4	การประมวลและกลั่นกรองความรู้	- คณะกรรมการจัดการความรู้ นำความรู้ที่บันทึกได้จากการประชุมการจัดการความรู้ (ลำดับ 3) มาประมวลถอดองค์ความรู้ แล้วส่งกลับให้ผู้แบ่งปันความรู้กลั่นกรองความถูกต้อง	ก.ย. 2562	เอกสารรายงานองค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต	1 เล่ม	- ผู้แบ่งปันความรู้ - ผู้บันทึกข้อมูล	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)								
ชื่อหน่วยงาน :คณะนิเทศศาสตร์.....								
ประเด็น KM:การผลิตบัณฑิต : การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์.....								
เป้าหมาย KM (Desired State) :อาจารย์ในคณะฯ ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน.....								
การวัดผล : อาจารย์ในคณะฯ ≥ 1 คน ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ≥ 2 ช่องทาง และได้รับผลการประเมินการสอน (ปรส. 1) ไม่ต่ำกว่า 3.51								
ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
5	การเข้าถึงความรู้	- นำรายงานองค์ความรู้ไปมอบให้ผู้รับความรู้ที่เป็นเป้าหมายหลัก พร้อมทั้งพูดคุย/ อธิบาย เพื่อเพิ่มความเข้าใจในองค์ความรู้นั้นๆ ให้ชัดเจน พร้อมนำไปปรับใช้	ต.ค. 2562- ก.พ. 2563	- อาจารย์ที่เป็นผู้รับความรู้เป้าหมาย ได้นำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาของตนเอง	-ผู้รับความรู้ได้ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้อย่างน้อย 1 รายวิชา -ผลประเมินปรส. 1 ของรายวิชาที่ใช้การจัดการความรู้ไม่น้อยกว่า 3.51	- อาจารย์ในคณะนิเทศศาสตร์	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว
6	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	- นำรายงานองค์ความรู้ไปแบ่งปัน โดย 1.แบ่งปันในที่ประชุมระดับคณะ 2.แบ่งปันบนระบบออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	ม.ค. 2563	- การแบ่งปันองค์ความรู้	2 ช่องทาง	- บุคลากรในคณะนิเทศศาสตร์ - ผู้ที่สนใจเข้าชมข้อมูลทางเว็บไซต์	คณะกรรมการจัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

ชื่อหน่วยงาน :คณะนิติศาสตร์.....

ประเด็น KM:การผลิตบัณฑิต : การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์.....

เป้าหมาย KM (Desired State) :อาจารย์ในคณะฯ ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน.....

การวัดผล : อาจารย์ในคณะฯ ≥ 1 คน ได้ใช้การสื่อสารออนไลน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ≥ 2 ช่องทาง และได้รับผลการประเมินการสอน (ปรส. 1) ไม่ต่ำกว่า 3.51

ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
7	การเรียนรู้	1. สัมภาษณ์ผู้รับความรู้ ในประเด็นที่ได้เรียนรู้ จากกระบวนการ จัดการความรู้ 2. ประชุมคณะกรรมการ จัดการความรู้ เพื่อ ถอดบทเรียน กระบวนการจัดการ ความรู้ ปีการศึกษา 2562	เม.ย. 2563	- รายงานสรุปการ ถอดบทเรียน กระบวนการ จัดการความรู้ ปี การศึกษา 2562	รายงานสรุป การถอด บทเรียน กระบวนการ จัดการความรู้ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 เล่ม	- ผู้รับความรู้ - คณะกรรมการ จัดการความรู้	คณะกรรมการ จัดการความรู้	ดำเนินการแล้ว

ผู้อนุมัติ : (หัวหน้าหน่วยงาน)

ประกาศคณะนิติศาสตร์

ที่ 5/2562

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ วิจัย และการจัดการความรู้ คณะนิติศาสตร์

เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการและการจัดการความรู้ ของคณะนิติศาสตร์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการวิชาการ วิจัย และการจัดการความรู้ คณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2562 ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. ผศ.จิรภัทร กิตติวรากุล	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร	กรรมการ
3. อ.ดร.นิคม ชัยขุนพล	กรรมการ
4. อ.ดร.ญาณิศา จันทร์เส็ง	กรรมการ
5. ผศ.กรณิการ์ รักธรรม	กรรมการ
6. อ.กীরติ ไพบุลย์	กรรมการ
7. อ.ทรงเกียรติ จรัสสันติจิต	กรรมการ
8. อ.เบญจมาภรณ์ เมฆรา	กรรมการ
9. คุณวรรณวัชร มหาวรรณ	กรรมการ
10. อ.นันทพร ผลอนันต์	กรรมการ และเลขานุการ

ให้คณะกรรมการวิชาการคณะนิติศาสตร์ มีหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินการทุกหลักสูตรในคณะวิชาให้มีทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับเป้าหมายของมหาวิทยาลัย
2. กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการหลักสูตรทุกหลักสูตรในคณะวิชา
3. วางแผน ส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาการ และการวิจัยแก่อาจารย์ผู้สอนในคณะวิชา
4. พิจารณารับรองหลักสูตรปรับปรุงและ/หรือการเปิด-ปิดหลักสูตร ก่อนนำเสนอคณะกรรมการวิชาการ
5. ให้คำปรึกษาคณะกรรมการบริหารประจำหลักสูตรในคณะวิชา
6. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่คณะกรรมการวิชาการและมหาวิทยาลัยมอบหมาย

สั่ง ณ วันที่ 2 พฤษภาคม 2562

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร)

คณบดีคณะนิติศาสตร์

การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้

1. ท่านใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ใดบ้างในการสนับสนุนการเรียนการสอน
(เช่น ลงสื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มอบหมายและติดตามงาน ชักถามพูดคุยข้อสงสัยระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การติดตามนักศึกษา)

อ.ดร.นิคม: ซัมเมอร์นี้ผมใช้ 4 ช่องทางในการสอนโดยใช้ Group LINE เป็นช่องทางการส่งข้อความ ส่งลิงค์ส่งไฟล์ประกอบการสอน และฝากไฟล์ เป็น Video portal ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้ Zoom Cloud Meeting เป็นช่องทางหลักในการสอนแบบ interactive meeting โดยการพูดคุยแบบเห็นหน้าสลับกับการแชร์ Power point ภาพ เอกสาร ตัวอย่าง และการเขียน white board ประกอบการสอน นอกจากนี้ก็ใช้ช่องทาง Acu-learn E-Campus ของมหาวิทยาลัยเป็นช่องทางสำรอง หรือใช้ในกรณีที่ต้องการสอนระยะเวลานาน และฝากไฟล์ในช่อง Video Portal และสุดท้ายใช้ Office 365 -sharepoint , MS Team และ Sway สำหรับนักศึกษาทำแบบทดสอบและข้อสอบ

อ.นฤมล: แรกๆ ก็มีนศ.ที่ทำแบบฝึกหัด แล้วสงสัย ก็ถามมาหรือบางคนขาดเรียน ถามเพื่อนก็ไม่แน่ใจ ก็มาถามถามตั้งแต่ใน messenger ตอนหลังส่วนใหญ่ก็ในไลน์ตัวเองก็ใช้ตามนักศึกษาที่ขาดเรียน ขาดส่งงาน

อีกอย่าง เคยใช้ e-mail สำหรับส่งงานนศ.มานานแล้ว สงสารเด็กๆที่อยู่หอ ต้องไปเสียเงินค่า print ค่าเช่าเล่มแล้วใช้เมลนี้ก็เช็คเวลาส่งได้เป๊ะๆเลย บางที่ได้ยินเพื่อนอาจารย์บ่นถึงนศ.คนนั้น คนนี้ ขาดเรียน ขาดงาน ถ้าเราพอมีช่องทางติดต่อได้ ก็แอบตาม ไปช่วยบอก ก็ช่วยชีวิตนศ.ได้ ก็เคยมี ที่เล่าๆมา ก็เป็น interpersonal comm. นะ พอเราเห็นว่านศ.ให้ออนไลน์กันมากขึ้น ก็เห็นว่าแทนที่จะบอกทีละคน ก็มาหาช่องทางเป็นกลุ่มเป็น group comm. ก็ลองใน FB ตั้งค่าให้เป็น Close group จำได้ว่าใช้กับปี 1 รุ่น 59

ใช้ทั้งส่ง ไฟล์ PPT ให้เด็ก ๆ / ส่ง link ตัวอย่างงาน / ย้ำเตือนการบ้านที่ต้องส่ง / ทวงคนไม่ส่ง / ตรวจสอบ comment งาน ๆ ๆ / ประกาศด่วน ๆ ๆ / บอกคะแนนมิตเทอม-คะแนนเก็บ มาคิดๆแล้วก็เยอะไปหมด Line ใช้เยอะที่สุดตอนนี้ ทั้ง interpersonal comm. กับ group comm. ใช้อะไรมั่ง ก็ใช้ทุกอย่างเหมือนกันใน FB group

2. ช่องทางการสื่อสารแต่ละแบบมีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร และเหมาะกับการใช้งานในลักษณะใด

อ.ดร.นิคม: Group LINE มีข้อดีคือ นศ.มีใช้กันทุกคน ใช้งานและเข้าถึงง่าย สามารถฝากข้อความหรือลิงค์ได้สะดวกรวดเร็ว นักศึกษาใช้เป็นชีวิตประจำวัน เหมาะสำหรับการสื่อสารที่ไม่ต้องการการตอบสนองในทันทีทันใด แต่ไม่เหมาะสำหรับการใช้ Video group call เนื่องจากสัญญาณมีลักษณะการ delay และกระตุก Zoom มีข้อดีคือใช้งานง่าย ไม่ต้องเรียนรู้พิเศษเพิ่มเติม คุณภาพของภาพและเสียงดี มี function ใช้งานที่

เหมาะกับการเรียนและการประชุมเพียงพอ ทั้งการพูดคุย interactive กระตุ้นการเรียนการสอนได้ใกล้เคียงกับ physical classroom สามารถแนบไฟล์ สามารถ chat และบันทึกการประชุมได้ แต่มีข้อจำกัดเวลาในการประชุมเมื่อใช้บริการแบบฟรี และผู้เรียนต้องมานั่งเรียนหน้าจอตามเวลานัดหมาย Acu-learn มีคุณภาพของภาพและเสียงที่ดี มี function ตอบสนองการเรียนการสอนได้ดี สามารถสอนได้ใกล้เคียงกับการเรียนแบบเห็นหน้า สามารถบันทึกและ steam เป็น video portal ได้ง่าย และสามารถฝากไฟล์วิดีโอให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาด้วยตนเองในภายหลังได้ แต่มีปัญหาในการใช้งานที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม ในช่วงแรกนี้ สัญญาณ delay จนบางครั้งปากกับเสียงไม่ตรงกัน และ มีระบบความปลอดภัยที่สูงจนบางครั้งผู้เรียนรู้สึกว่ายุงยากในการเข้าถึง ซึ่งหลายครั้งที่ผู้เรียนร้องขอให้ใช้ zoom แทน Office 365 - MS Team และ Sway มีข้อดีคือเป็นลิขสิทธิ์ที่ถูกต้อง นักศึกษาทุกคนมีรหัสถูกต้องตามกฎหมาย เหมาะสำหรับการทดสอบและการสอบ สามารถสัมพันธ์กับการทำงานกับ software อื่นๆ ของ Microsoft ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพ เช่น Powerpoint, Excel และ Word และมี cloud เก็บข้อมูลที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน แต่มีปัญหาในการใช้งานที่จำเป็นต้องเรียนรู้พิเศษเพิ่มเติมทั้งผู้เรียนและผู้สอน

อ.นฤมล: ส่วนตัวชอบ FB แต่ณ.ศ.ตอนนี้ใช้น้อยลง บางคนก็เลิกไปแล้ว ก็มาใช้ไลน์กลุ่ม สำหรับแต่เทอม แต่ละวิชา มีอ.บางคนน่ารัก ส่งต่อกลุ่มมาให้ด้วย ปี 61 สอนทีวี ปี3 ในเทอม2 อ.ก้อย สอนวิทยุเทอม1 ก็ยกline กลุ่มปี3 มาให้ใช้ต่อ สะดวกทั้งกับเราแล้วก็เด็กๆ แต่ถ้าต้องทำกลุ่มlineเอง ก็ทำได้ ไม่ได้มีปัญหาอะไร ถ้าจะเทียบจุดเด่น ส่วนตัวชอบ FB group ไฟล์ยาวนาน ตอนนี้อกลับไปดูยังอยู่เลย วิชาพิเศษที่ต้องใช้ภาพ/เสียง/คลิป อยู่ในFB แต่เด็กๆเรียกร่อง line กลุ่ม แต่พอส่งไฟล์ไปให้ ส่งคลิป แป๊บๆหาย ถ้านศ.ที่เข้าใจธรรมชาติของไลน์ จะโหลดไฟล์เก็บไว้ แต่เด็กเรานะ ทำแบบนี้สัก20-30% เท่านั้น ที่เหลือก็จะมาขอใหม่ หลังๆก็เลยต้องมีกติกาว่าอาจารย์จะpostให้ครั้งเดียวเท่านั้นค่ะ

3. ท่านคิดว่าช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ช่วยให้การเรียนการสอนของท่านมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

อ.ดร.นิคม: เหมาะสำหรับภาคการบรรยายมากกว่าภาคปฏิบัติ ซึ่งสำหรับวิชาปฏิบัติแล้วการสื่อสารออนไลน์ ทำให้การแบ่งปันประสบการณ์จากผู้สอนได้อย่างมีข้อจำกัด และยากต่อการเอาใจใส่ผู้เรียนที่มีระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

อ.นฤมล: มี ดีกว่า ไม่มีแน่นอนค่ะ ใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้ทั้งช่วงปกติ หรือกับเรื่องเร่งด่วน นึกถึงตัวเองตอนเรียน ติดต่ออาจารย์ลำบากมาก พอมาเป็นคนสอน แล้วมีหลายๆช่องทางที่ติดต่อกัน. ยังนึกว่าถ้ามีสมัยเราคงดีมากๆเลย นึกไปถึงว่า เด็กๆ โชคดี สะดวกหลายอย่าง แต่บางทีก็แอบบ่นเหมือนกันนะว่า ติดต่อกง่าย ทำให้สารพัด ช่วยตั้งใจเรียนให้ชื่นใจหน่อยนะ หรือรู้เวลาที่จะติดต่อหน่อยก็ดีนะ

4. ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์จะมีบทบาทต่อการเรียนการสอนในอนาคตมากขึ้นหรือไม่อย่างไร

อ.ดร.นิคม: ในอนาคตต้องมีการเรียนการสอนแบบออนไลน์แน่นอน แม้แต่ในปัจจุบันก็มีการเรียนแบบออนไลน์อย่างไม่เป็นระบบกันอยู่ตลอดเวลา มหาวิทยาลัยและผู้สอนต้องปรับนโยบาย วิธีคิด วิธีการสอนและการสื่อสารในแบบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงผู้เรียนได้ให้มากและดียิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้การเรียนรู้ชีวิตก็ยังคงต้องการการเรียนรู้แบบสังคมที่ปฏิสัมพันธ์การแบบพบหน้าเพื่อจะเพิ่มเติมมิติอื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนมากขึ้น ซึ่งหลายอย่างไม่สามารถถ่ายทอดได้ดีด้วยวิธีการแบบออนไลน์ เช่น มิติความเป็นสังคม มิติทางจรรยา มิติทางวัฒนธรรม และอีกมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยคงต้องทบทวนด้านนโยบายและวิธีการใหม่หรือเพิ่มเติม เพื่อที่จะให้เป็นจุดดึงดูดใจให้ยังคงมีผู้เรียนในระบบ เช่น การพัฒนาผู้สอนให้ทันต่อโลกออนไลน์และโลกดิจิทัล ปรับตัวและเรียนรู้องค์ความรู้แนวใหม่ให้ทันต่อผู้เรียนยุคเทคโนโลยี พิจารณาช่องทางการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพเทคโนโลยีให้เพียงพอ ปรับทัศนคติวิธีชีวิตประสิทธิภาพการทำงาน ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการทำงานยุคใหม่ให้มากขึ้น

อ.นฤมล: ที่ใช้ทุกวันนี้ ใช้เพราะตัวเองสะดวก นศ.สะดวก ยังไม่ได้หาความรู้ หรือสอบถามผู้รู้จริงจังว่าการสื่อสารออนไลน์กับนศ. มีช่องทางไหน หรือAppไหน program ไหน ที่ดี หรือแม้แต่พายัพเองมีช่องทางไหนที่จัดสรรให้เรา ต่อไปคิดว่าจะจำเป็นมากขึ้น ผู้สอนอย่างเราๆ ต้องปรับตัวเรียนรู้ช่องทางสื่อสารออนไลน์มากขึ้น ค่ะ

ภาคผนวก

การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

คณะนิติศาสตร์ได้นำรายงานองค์ความรู้ไปแบ่งปัน โดย

1. แบ่งปันในที่ประชุมระดับคณะ ในการประชุมเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563
2. แบ่งปันบนระบบออนไลน์ โดยได้นำส่วนสรุปองค์ความรู้ไปเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของคณะ
3. แบ่งปันบนระบบออนไลน์ โดยได้นำรายงานการจัดการความรู้ไปเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบัน

ถอดบทเรียนการเรียนรู้

1. ถอดบทเรียนจากสัมภาษณ์ผู้รับความรู้ในประเด็นที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน อ.เบญจมาภรณ์ เมฆรา เป็นผู้รับความรู้จากการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอนในปี 2562 นี้ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

1) ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน

จากที่ได้รับทราบการแบ่งปันความรู้เรื่องช่องทางการสื่อสารออนไลน์จากอ.นิคมและอ.นฤมล ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่เหมาะสมกับประเภทของงาน จากเดิมที่เคยใช้Lineเป็นเพียงแค่ช่องทางในการพูดคุยแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน ก็เริ่มใช้เป็นช่องทางในการส่งงาน โดยให้นักศึกษาส่งงานใน Note แต่หากเป็นไฟล์ขนาดใหญ่จะให้ส่งทาง google drive แทน นอกจากนี้ไฟล์หรือลิงค์ต่างๆที่ลงไว้จะย้ายไปลงไว้ในเน็ตแทนการส่งไปในรูปแบบปกติ เพื่อแก้ไขปัญหาไฟล์หมดระยะเวลาการเข้าถึงค่ะ

2) จุดเด่นจุดด้อยและความเหมาะสมในการใช้งานของช่องทางการสื่อสารออนไลน์แต่ละแบบ

Line group เป็นช่องทางการสื่อสารที่นักศึกษามีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี อีกทั้งยังเข้าถึงได้ตลอดเวลาเพราะมีแอปพลิเคชันติดตั้งอยู่ในสมาร์ตโฟนส่วนตัวอยู่แล้ว มีโหมดการติดต่อได้ทั้งภาพและเสียงทำให้มีความสะดวก รวดเร็ว หากส่งข้อความไม่ทันใจอาจใช้การโทรทั้งแบบเสียงหรือแบบทั้งภาพและเสียงได้โดยไม่เสียค่าบริการแต่หากปิดการแจ้งเตือนไว้ก็ไม่สามารถรับทราบได้ การฝากรูป ลิงค์ หรือไฟล์ต่างๆไว้ใน line มีระยะเวลาสั้นสุด หากนักศึกษาไม่ได้เซฟข้อมูลไว้ในช่วงระยะเวลานั้นก็จะไม่สามารถโหลดมาดูได้นอกจากนี้ต้องมีการส่งหรือแก้ไขงานที่เป็นไฟล์ขนาดใหญ่หรือมีการใช้กราฟิก นักศึกษาต้องพึ่งพาการใช้งานจากคอมพิวเตอร์แทน

Facebook group เป็นช่องทางที่เคยทดลองใช้แต่ไม่ค่อยประทับใจเพราะเป็นช่องทางที่ต้องรอ บางครั้งนักศึกษาที่ไม่เข้ามาติดตาม แต่จะเหมาะกับการฝากไฟล์หรือเอกสารตัวอย่างต่างๆ เพราะไฟล์จะอยู่ตลอดไป ไม่มีปัญหาไฟล์หาย

Google drive เป็นพื้นที่รับฝากงานของเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะมีความจุค่อนข้างมากแต่ต้องคอยเตือนนักศึกษาให้เปิดโหมดแชร์ไว้ มิฉะนั้นผู้สอนจะไม่สามารถเข้าถึงได้ค่ะ

3) การเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์

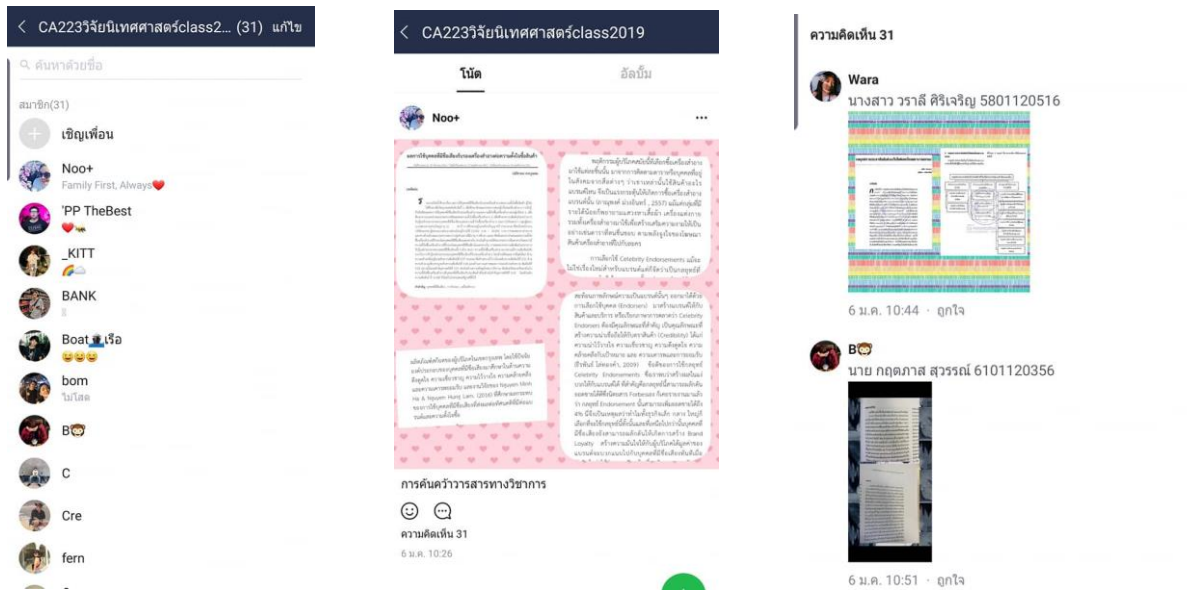
ผู้สอนมีการตั้งกรุ๊ปไลน์ในคาบเรียนแรกและให้นักศึกษาทุกคนแอดตัวเองเข้าไป และในทุกคาบจะมีการเช็คชื่อและส่งแบบฝึกหัดในเน็ตของวันนั้น วันเวลาที่ระบุจากผู้ส่งจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้รับทราบว่ามีใครส่งงานทันเวลาบ้าง นอกจากนี้ยังใช้ติดตามงานและพูดคุยปรึกษาเกี่ยวกับงานต่างๆ ที่ส่งไประหว่างช่วงเวลาที่ส่งงานกับส่งงาน ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในคาบเรียนถัดไป

4) บทบาทของช่องทางการติดต่อสื่อสารออนไลน์ต่อการเรียนการสอนในอนาคต

จากที่เคยใช้ช่องทางออนไลน์เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในอนาคตผู้สอนจำเป็นต้องพึ่งพาเครื่องมือสื่อสารออนไลน์มากขึ้น เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์การศึกษาที่ต้องการขยายโอกาสในการเข้าถึงผู้เรียนให้มากขึ้นโดยการขยับไปยังแพลตฟอร์มออนไลน์แบบเต็มรูปแบบ จึงจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเครื่องมือหรือแอปพลิเคชันใหม่ๆ ที่รองรับการเรียนการสอนในระบบออนไลน์เพื่อให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึง ไม่ว่าจะเป็น Microsoft team หรือ Zoom

2. ผู้สอนใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์ 2 ช่องทางด้วยกัน คือ Line group และ google drive
3. ผลการประเมิน (ปรส.1) จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา CA223 ภาคเรียนที่ 2/2562 คือ 4.622 ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการความรู้
4. คณะกรรมการจัดการความรู้ ถอดบทเรียนกระบวนการจัดการความรู้ ปีการศึกษา 2562 ในประเด็นการเรียนการสอนนี้ นับว่าประสบความสำเร็จ เพราะได้ดำเนินการบรรลุเป้าหมายทุกขั้นตอนของกระบวนการ

ตัวอย่างการใช้ Line Group : ให้ทำแบบฝึกหัดในคาบส่งใน Note

ตัวอย่างการใช้ Google Drive ในการส่งงาน โดยให้ส่งลิงค์ไว้ใน line group

